

BESTUURSRAPPORTAGE I 2019

JANUARI T/M JUNI 2019

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

BESTUURSRAPPORTAGE I 2019

JANUARI T/M JUNI 2019

In opdracht van

Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst
Zuidoost-Brabant

Opgesteld door

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

Auteurs

Erik Minnen, Judith le Pair

Documentnummer

Z.144208/D.502620

Datum

21 augustus 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Aandachtsgebieden	7
2.1	Omgevingswet	7
2.2	Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid	8
2.3	Asbestdaken	9
2.4	Intensivering van het bodemtoezicht	9
2.5	Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid	10
2.6	Klimaat en energie	12
2.7	Beleidsrijke uitvoeringsinformatie	13
2.8	Oog- en oorfunctie in het kader van ondermijning	13
2.9	Actuele bedrijfsgegevens	14
3	Programmaverantwoording	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Programma Dienstverlening	15
3.3	Programma Collectieve taken	17
3.4	Algemene dekkingsmiddelen	20
3.5	Kosten van de overhead	20
3.6	Heffing Vennootschapsbelasting	21
3.7	Onvoorzien	21
4	Financiële ontwikkelingen	22
4.1	Overzicht van baten en lasten en toelichting	22
4.1.1	Toelichting op programma's	23
4.1.2	Toelichting op exploitatielasten en programmakosten	26
4.2	Investerings	27
5	Weerstandvermogen en risicobeheersing, Financiering	28
5.1.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing	28
5.1.2	Financiering	28
6	Bedrijfsvoering	29
6.1.1	Personeel	29
6.1.2	Huisvesting/facilitair	30
6.1.3	ICT	30
6.1.4	Kwaliteit	31
6.1.5	Vennootschapsbelasting	32

I. Bijlage: Realisatie en prognose baten	33
II. Bijlage: Specificatie realisatie baten t/m mei deelnemers buiten werkprogramma's.....	34

Bestuursrapportage januari t/m juni 2019

1 Inleiding

Leeswijzer

Deze bestuurlijke rapportage (Berap) is opgesteld aan de hand van de beschikbare informatie over het eerste half jaar. De financiële cijfers hebben betrekking op de realisatie gedurende de eerste 5 maanden van 2019. De eerste uitkomsten betreffende juni bevestigen het beeld dat in deze Berap wordt geschetst. Voor de rapportage wordt steeds de vigerende begroting als referentie gebruikt. De rapportage bestaat naast deze inleiding uit de rapportage met evaluatie van de realisatie van aandachtsgebieden (hoofdstuk 2), de programmaverantwoording voor wat betreft dienstverlening, collectief programma en overhead (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 en 5 komen respectievelijk aan de orde de financiële ontwikkelingen, het weerstandsvermogen, risicobeheersing en financiering. De ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering van de ODZOB in de rapportageperiode komen aan de orde in hoofdstuk 6. In de bijlagen treft u overzicht aan met betrekking tot realisatie en prognose baten en lasten.

Samenvatting

Voor wat betreft de beleidsdoelstellingen opgenomen in de begroting van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019, kan geconcludeerd worden dat de realisatie op hoofdlijnen op schema ligt.

Voor wat betreft de financiële ontwikkelingen kan de situatie als volgt samengevat worden. Tot en met mei is er sprake van een positief resultaat (€ 653 K) waar in de begroting een nulresultaat is voorzien. Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat er in de eerste 5 maanden van het jaar sprake is van hogere baten als gevolg van een grote vraag van de deelnemers en door het feit dat de lasten in mindere mate gestegen zijn. Het is de verwachting dat gedurende de rest van het jaar de baten nog steeds een positieve afwijking van de begroting zullen tonen, maar in mindere mate dan in de eerste 5 maanden. Met betrekking tot de ontwikkeling van de lasten wordt verwacht dat deze in die periode juist een iets grotere stijging zullen laten zien dan in de eerste 5 maanden. Deze kostenstijging is voor een belangrijk deel te relateren aan de extra inspanningen in het kader van de organisatieontwikkeling, die gepaard gaan met een iets lagere declarabiliteit als gevolg van extra uren voor opleiding en teamontwikkeling als ook met tijdelijke uitbreiding van management en P&O-ondersteuning. Genoemde ontwikkeling van baten en lasten leidt tot de verwachting dat het positieve resultaat zal afnemen en over het gehele jaar circa € 214 K. zal bedragen.

Bovengenoemd resultaat is een raming gebaseerd op de huidige inzichten ten aanzien van de te verwachten baten en lasten. De uiteindelijke uitkomst zal sterk afhangen van de daadwerkelijke ontwikkeling van de vraag. De recente ontwikkelingen rondom het Programma Aanpak Stikstof kunnen daarbij van grote invloed zijn.

2 Aandachtsgebieden

In de begroting 2019 zijn voor de ODZOB relevante ontwikkelingen geschetst en daarop afgestemde speerpunten geformuleerd. Hieronder treft u aan welke acties zijn uitgevoerd en wat hiermee is bereikt in de periode januari tot en met juni 2019.

Een belangrijke ontwikkeling die zich recent heeft voorgedaan en die verstrekkende gevolgen zal hebben voor Vergunningverlening en toezicht is de uitspraak Programma Aanpak Stikstof (PAS). Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State uitspraak gedaan in procedures tegen het (PAS). De essentie van de uitspraak van de Raad van State is dat het PAS niet meer gehanteerd mag worden als beoordelingskader bij de uitstoot en depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden. Dit raakt vanzelfsprekend projecten in de omgeving van Natura 2000-gebieden, zoals veehouderij, woningbouwprojecten, infrastructuur en (industriële) bedrijvigheid. Het bestaande toetsingskader is niet langer bruikbaar. De uitspraak heeft ook gevolgen voor bijvoorbeeld MER-procedures en bestemmingsplannen, voor zover ook hier sprake is van uitstoot en depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden. Dit heeft ook gevolgen voor de werkzaamheden van de ODZOB. Vergunningaanvragen en controles waar stikstofemissie en depositie onderdeel van de activiteiten zijn kunnen in veel gevallen niet of slechts ten dele worden afgehandeld. Zolang er voldoende andere werkzaamheden zijn heeft dit nog geen gevolgen. Gaat deze situatie lang duren dan kan dat op enig moment gevolgen hebben voor de werkvoorraad. Deze problematiek speelt landelijk. Reden dat betrokken ministeries werken aan een spoedige oplossing. Het streven is om wettelijke kaders in het najaar 2019 weer zodanig op orde te hebben dat afhandeling van procedures weer op gang komt. In verband met bovengenoemde onduidelijkheid is in deze Berap nog geen rekening gehouden met eventuele financiële consequenties.

2.1 Omgevingswet

De Omgevingswet verbindt het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit met het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Het leidend principe van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is hier van afgeleid, namelijk: SAMEN zorgen voor een balans tussen ondernemen en een veilige & gezonde leefomgeving.

Samenwerking bij de Omgevingswet is een sleutelwoord. De ODZOB werkt niet alleen, maar in partnership met alle deelnemers en de collega gemeenschappelijke regelingen GGD, VRBZO en Metropoolregio, alsmede met de waterschappen, waarbij elke partner vanuit zijn eigen specifieke rol en deskundigheid bijdraagt aan een netwerkorganisatie ter invulling van taken die in het teken staan van het gemeenschappelijke doel van de Omgevingswet. En dat doel is: Het bereiken van een optimale omgevingskwaliteit, waarin duurzaamheid, veiligheid en gezondheid kernwaarden zijn en waarbij maatschappelijk functies kunnen worden vervuld op een wijze waarop de omgevingskwaliteit duurzaam geborgd is.

In het Programma Omgevingswet zijn de acties voor samenwerking met deelnemers en ketenpartners uitgewerkt in vier programmalijnen: 1. Bestuur & Samenwerking, 2. Product & Dienstverlening, 3. Proces & Informatievoorziening en 4. Mens & Organisatie.

De samenwerking richt zich op de samenwerking in de regio met onze deelnemers en ketenpartners (GGD, VRBZO, Waterschappen), de samenwerking tussen de drie Brabantse Omgevingsdiensten en samenwerking in het landelijk verband van ODNL.

In de regio heeft de samenwerking gestalte gekregen via het door de gemeentesecretarissen en directeuren van de gemeenschappelijke regelingen in het voorjaar opgestelde Speelhuismanifest. In dit manifest wordt de intentie uitgesproken om met elkaar in gesprek te komen en te blijven om de gezamenlijke opgaves in beeld te brengen en voor zover gewenst in gezamenlijkheid op te pakken. Dit heeft onder andere geleid tot een succesvol Seminar Omgevingswet in april van dit jaar, met 250 deelnemers. Ook is gestart met de Try-Out/Pilot Omgevingsloket-DSO, waarbij in samenwerking met gemeenten, GGD, VRBZO, provincie en Waterschappen, ondersteund door de VNG, onderzocht wordt hoe het ketenproces achter het Omgevingsloket vorm moet krijgen en hoe we ons daarbij kunnen laten ondersteunen door systemen en het DSO.

In samenwerking met de twee Brabantse Omgevingsdiensten is een Plan van aanpak top 10 Omgevingswet opgesteld. Met dit plan worden zaken in samenwerking opgepakt. De eerste thema's die worden uitgevoerd zijn een verdiepende impactanalyse op (milieu-)thema, een analyse van de Bruidsschat (het stelsel van landelijke (milieu-)regels dat met de invoering van de Omgevingswet over gaat naar de gemeenten) en een onderzoek naar de impact van de verandering van inrichting naar activiteit. De analyses worden per vakgebied verdeeld over de drie diensten, zodat de inzet wordt geoptimaliseerd. De uitkomsten van de analyses worden gebruikt bij het op te stellen implementatieplan.

In combinatie met een opleidings- en trainingstraject moet dit ervoor zorgen dat de ODZOB begin 2021 klaar is voor de Omgevingswet. In samenwerking met de drie Brabantse Omgevingsdiensten wordt een opleidingsplan opgesteld voor een basistraining en verdiepende trainingen op inhoud per vakgebied.

Anderzijds zal de dienst voorsorteren op het Digitale stelsel en alle informatie over fysieke leefomgeving ontsluiten. Daartoe loopt momenteel onder andere de gezamenlijke aanbesteding van de VTH-applicatie.

Ook zal er aandacht uitgaan naar het aanhaken op het ruimtelijke spoor. Vanuit een integrale benadering dienen de vakgebieden milieu en bouwen tijdig verbonden te worden aan de ruimtelijke processen. Zo kan aan de voorkant kaderstelling plaats vinden. Hier wordt wetgeving functioneel ingezet aan de voorzijde van het initiatief. Samen met GGD en VRBZO wordt contact gelegd met onze deelnemers om vanuit onze uitvoeringspraktijk te adviseren bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen.

2.2 Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid

De gemeenten die deelnemen aan de ODZOB zijn in 2016 gestart met een regionaal project dat in Zuidoost-Brabant moet leiden tot één regionaal uitvoeringsniveau voor het toezicht op de Wabo-milieutaken. De insteek daarbij is om met een zo breed mogelijk toegepaste en uniforme strategie, voor zowel ODZOB als gemeenten een meer efficiënte en effectieve wijze van toezicht realiseren, waarbij de focus is gericht op risico's in relatie tot naleefgedrag.

In haar vergadering van 22 november 2018 heeft het AB ODZOB het ROK Milieutoezicht onderschreven en besloten dat gemeenten de uitvoering van milieutoezicht en -handhaving op basis van drie keuzeoptyes met bijbehorende investeringen bij de ODZOB kunnen onderbrengen. Elk afzonderlijk college van B&W is gevraagd het ROK Milieutoezicht 2018 vast te stellen als regionale strategie en de financiële middelen hiervoor in de begroting 2020 e.v. beschikbaar te stellen. De besluitvorming over het ROK Milieutoezicht heeft inmiddels bij het merendeel van de gemeenten plaatsgevonden.

In 2019 vindt de verdere uitwerking van het ROK Milieutoezicht plaats om in 2020 met deze nieuwe werkwijze aan de slag te gaan.

Verder is in 2017, in samenspraak met de ODZOB en haar deelnemers, beleid opgesteld dat de (wijze van de) uitvoering van de asbesttaken beschrijft. Dit regionaal Uitvoeringsbeleid Asbest is vervolgens door alle colleges vastgesteld. In 2018 heeft de ODZOB de toezichttaken voor de gemeenten uitgevoerd en heeft een uitbreiding van het team plaatsgevonden. Begin 2019 is de eerste evaluatie uitgevoerd door de werkgroep asbest, bestaande uit een afvaardiging van de gemeenten en de omgevingsdienst. Met deze werkgroep zijn voorstellen voor het beoordelen van asbestinventarisatierapporten en een meer effectieve en efficiënte werkwijze van het toezicht besproken. De verdere uitwerking en invulling van de verbeterpunten zullen in de loop van 2019 verder vorm krijgen.

Over het Regionaal Operationeel Kader vergunningverlening is op 23 januari 2019 een OGP-special gehouden. Op basis hiervan is het kader aangepast en ingekort en daarna is een financiële doorrekening gemaakt van de gevolgen. Inhoudelijk is daarbij ook een verband gelegd met het instrumenteel VTH-kader van de provincie Noord-Brabant (dat in de geest is van de Omgevingswet, zie paragraaf 2.1). Er zijn vervolgens 6 regionale ambtelijke deelsessies gehouden om de laatste vragen en opmerkingen te beantwoorden. In het AB van 27 juni is het onderwerp meningsvormend besproken, het kader zal in het AB van september ter besluitvorming voorliggen.

Inhoudelijk is er intern bekeken welke acties voor actualisatie in 2019 genomen moeten worden. Er is interne afstemming geweest met het project veehouderij over de aanpak van IPPC-bedrijven. Er is inhoudelijk afstemming met de akoestici over de gevolgen van dit beleid voor hun vakgebied, dit krijgt nog vervolg in werkafspraken.

Ten slotte zet de ODZOB zich, samen met de regiogemeenten, in om te komen tot uniform uitvoeringsbeleid voor het Besluit Bodemkwaliteit. Met een werkgroep van deskundigen worden de risico's en prioriteiten in beeld gebracht. Doel is om te komen tot een pragmatische aanpak van het toezicht. Gemeenten staan een aanpak voor die gericht is op het minimaliseren van het administratieve toezicht en inzetten op fysiek toezicht in het veld en aandacht voor ketentoezicht. De inzet is er op gericht om het uitvoeringsbeleid gereed te hebben voor de nieuwe werkprogramma 's van 2020.

2.3 Asbestdaken

Het afgelopen half jaar is samen met de provincie, onder de vlag van het BPO, hard gewerkt aan de problematiek van asbest daken. Onder andere is onderzoek gedaan naar mogelijkheden van financiering, ook van niet draagkrachtige eigenaren. Daarnaast hebben in een aantal plaatsen gezamenlijke initiatieven voor het verwijderen van kleine daken plaatsgevonden. In het kader van de transitie veehouderij is met de provincie samengewerkt om een methodiek op te zetten voor het saneren van de asbestdaken. Hoewel het wetsvoorstel voor het verbieden van asbestdaken het in de Eerste Kamer niet gehaald heeft, blijven de risico's bestaan. Op dit moment is niet duidelijk wat het vervolg zal zijn.

2.4 Intensivering van het bodemtoezicht

De gemeenten ontwikkelen samen met de ODZOB voor het Besluit bodemkwaliteit een gezamenlijk uitvoeringsbeleid. De verwachting is dat dit in september gereed is. Na bestuurlijke goedkeuring kan het uitvoeringsbeleid geïmplementeerd worden. Brabant breed wordt door de gemeenten die deelnemen onderzoek gedaan naar de achtergrondconcentratie van zeer zorgwekkende stoffen, de zogenoemde Poly Fluor Alkyl Stoffen (PFAS). Dit is nodig omdat de huidige bodemkwaliteitskaarten (BKK) na 1 oktober niet meer kunnen worden gebruikt voor grondverzet binnen gemeentegrenzen (bodembeheergebied) zonder aanvullend onderzoek op PFAS van vrijkomende partij en ontvangende bodem.

Er wordt steeds meer informatie-gestuurd, risicogericht en met ketentoezicht gewerkt. De samenwerking met de Inspectie Leefomgeving en Transport, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de politie, het functioneel parket en de andere omgevingsdiensten is versterkt.

Om verontreiniging door drugsafval op een verantwoorde en kosteneffectieve wijze te verwijderen zowel op als in de bodem, hebben gemeenten de ODZOB gevraagd te ontzorgen. Er is een werkwijze ontwikkeld en er heeft een aanbesteding plaatsgevonden. De komende maanden zal de voorgestelde werkwijze zowel bestuurlijk als ambtelijk worden doorlopen.

2.5 Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

Taskforce transitie veehouderij

In Noord-Brabant staat de veehouderij voor een ingrijpende transitie, die leidt naar duurzaam en zorgvuldig produceren, op een diervriendelijke wijze en met maatschappelijk draagvlak. Dit betekent dat veel veehouderijbedrijven voor grote ingrijpende keuzes staan in de komende 2-3 jaar. Stoppen of doorgaan. Veel bedrijven moeten op korte termijn hun keuze kenbaar maken. Ondanks dat nu een tijdelijke impasse is ontstaan vanwege het Programma Aanpak Stikstof (PAS), leidt de transitie voor de veehouderij, die het gevolg is van provinciaal beleid, tot een grote werklast bij de Omgevingsdiensten. Bedrijven gaan hun bedrijf en bedrijfsvoering aanpassen en daarvoor een vergunning aanvragen of een melding doen van wijzigingen. Daarmee voorzien we ook vele ruimtelijke en economische ontwikkelingen die ook tot extra werk voor gemeenten en provincie leiden.

Om dit alles in goede banen te leiden is medio juli 2019 een bestuurlijke en ambtelijke taskforce ingesteld. De 3 Omgevingsdiensten werken nu gezamenlijk in de taskforce aan een plan van aanpak dat oplossingen gaat bieden om de aankomende werkvoorraad op zorgvuldige wijze uit te voeren.

Gemeenten zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag. De grote piek in werkzaamheden bij de omgevingsdiensten zal zich ook in financiële zin vertalen naar tijdelijk grotere werkprogramma's voor de veehouderij gerelateerde taken. De provincie zegt toe voor vergunningverlening, toezicht en handhaving te willen ondersteunen, maar stelt daarvoor wel voorwaarden.

Zodra het plan van aanpak van de taskforce na de zomer gereed is, worden gemeenten en het bestuur van de ODZOB tegelijk met de andere regio's geïnformeerd. De inhoudelijke, personele en financiële consequenties zullen inzichtelijk worden gemaakt. De Omgevingsdiensten kunnen spoedig daarna de vertaling maken naar de werkprogramma's 2020 van de gemeenten, wat vooral voor de gemeenten met veel (intensieve) veehouderijbedrijven van groot belang zal zijn.

De personele inzet voor de taskforce in 2019 is niet voorzien in de jaarplanning van de ODZOB. De ODZOB is hiervoor in gesprek met de provincie voor een financiële bijdrage.

Binnen het Collectief programma werkt de ODZOB samen met de regio aan een duurzame zorgvuldige veehouderij en gezondheid van de leefomgeving. Hiervoor zijn projecten opgenomen onder het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving en daarnaast onder het Speerpunt Veehouderij van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO).

Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving (WAL)

Ook binnen het Collectief programma werkt de ODZOB samen met de regio aan een duurzame zorgvuldige veehouderij en gezondheid van de leefomgeving. Onder andere aan de hand van het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving.

Het Werkprogramma omvat de volgende onderdelen en resultaten tot en met juni:

- Bestuurlijke bijeenkomst WAL. Organiseren van 2 bestuurlijke bijeenkomsten in de regio met als doel kennisdelen van de actuele ontwikkelingen op gebied veehouderij en transitie van het landelijk gebied.
  - Bijeenkomst februari 2019: onderwerpen: Warme Sanering varkenshouderij, Ontwikkeling 'Stippenkaart', Stoppers en Herbestemmen bedrijfswoningen, Schone luchtakkoord, Visie op de mestbewerking, IBP Vitaal Platteland en Ontwikkelingen landbouw, IPPC/BBT.
  - Bijeenkomst juni 2019: onderwerpen: Rapport Cie. Biesheuvel, Rendement Combiluchtwassers, bespreking actualiteiten IBP en uitspraak PAS, Asbestproblematiek, Gezondheid en veehouderij, Herbestemmen bedrijfswoningen en Locatiebeleid mestbewerking.
- Eind 2018 is de Visie Mest gereedgekomen. De volgende stap voortvloeiend uit deze visie is het opstellen van een PlanMER voor geheel Brabant. De ODZOB ondersteunt en adviseert de regio. Ten behoeve van de PlanMER gaat daar nog een Onderzoekstraject aan vooraf. Samen met de regio is voorjaar 2019 gewerkt aan de inhoudelijke bouwstenen voor dit NRD-onderzoekstraject. Het project loopt door in de tweede helft van 2019.
- Warme Sanering Varkenshouderij:
  - Voor de Warme Sanering varkenshouderij is door de ODZOB intensief ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning verleend bij de totstandkoming van de regeling. De regionale belangen zijn op verzoek van de MRE ingebracht bij het IPO, de VNG en het rijk in het ontwikkelingsproces van deze regeling.
  - Om de gemeenten van regio ZOB en de overige Brabantse gemeenten te ondersteunen bij de Warme Sanering is een zogenaamde Stippenkaart ontwikkeld. Hiermee is de geurproblematiek geografisch in beeld gebracht. Met het ontsluiten van deze data worden gemeenten ondersteunt in afwegingen en keuzes richting de varkenssector.
  - Tot slot heeft de ODZOB een ondersteuningsteam met brede VTH- en RO-kennis opgezet waar gemeenten gebruik van kunnen maken na de openstelling van de regeling.
- Het ministerie LNV stelt via het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland gelden beschikbaar aan een 15-tal aangewezen gebieden in Nederland. Voor de Zuidoostelijke zandgronden is samen met gemeenten, provincies en waterschappen van Brabant en Limburg een actieprogramma opgesteld. De claim in het actieprogramma voor het totale gebied bedraagt € 6-7 miljoen, waarvan voor ZOB € 2-3 miljoen. In september wordt duidelijk welke bijdrage de regio kan ontvangen voor ondersteuning van een drietal proeftuinen waar de transitie van de landbouw in onze regio verder projectmatig vorm kan krijgen.
- Voorjaar 2019 is gebleken dat het huidige Endotoxine toetsingskader juridisch stand houdt. Het toetsingskader ondersteunt het bevoegd gezag dan ook bij het maken van afwegingen in de besluitvorming over nieuwe initiatieven. Uit nieuw gezondheidsonderzoek komen nu gewijzigde inzichten ten aanzien van de risico's van endotoxinen. Een actualisatie van het huidige toetsingskader is daarmee van belang en is recent gestart.
- De Cie. Biesheuvel heeft advies uitgebracht inzake Rendement van combiluchtwassers. Het rapport biedt voorsnogen onvoldoende oplossingsrichtingen. De ZOB gemeenten krijgen advies bij verdere vervolgstappen zoals het instellen van een landelijke taskforce die aanvullend oplossingen moet genereren en een robuust geurbeleid moet gaan vormgeven.
- De uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof 29 mei jl. heeft grote gevolgen voor projecten met uitstoot en depositie van stikstof. De ODZOB ondersteunt gemeenten door actuele informatievoorziening en meedenken met provincie als het gaat over gevolgen voor de Wabo-vergunningverlening, ITv en handhavingsaspecten.

- De MRE heeft aanvullend budget ter beschikking gesteld (25.000,-) voor de inhoudelijke werkzaamheden die de ODZOB verricht in het kader van beleidstrajecten die strategisch van belang zijn voor de regio en die worden aangestuurd door de Koplopersgroep Transitie landelijk gebied MRE. Dit betreft werkzaamheden in het kader van de Warme sanering varkenshouderij, het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland en de uitwerking van de Visie mestbewerking.

BPO-speerpunt veehouderij

Brabant breed is samen met andere omgevingsdiensten, gemeenten, provincie en waterschappen gewerkt aan meerdere actuele onderwerpen:

- Voor de verplichte actualisatie van IPPC-vergunningen van veehouderijbedrijven is een uitvoeringsnotitie gemaakt. De resultaten worden meegenomen in de bredere context van Ontwikkelingen veehouderij.
- Notitie met betrekking tot de Ontwikkelingen in de veehouderij en de gevolgen voor VTH-taken is neergelegd in concept, besproken in 3-Directeurenoverleg Omgevingsdiensten en provincie. Gevolgen VTH zijn informerend voorgelegd aan bestuur van de ODZOB.
- Ten behoeve van het toezicht op luchtwassers is een ICT-ondersteuningstool in ontwikkeling. Dit moet het eenduidig monitoren van parameters vanuit datalogging luchtwasserbestanden mogelijk maken. Een eerste proefversie is kort voor de zomer opgeleverd en wordt getest door toezichthouders.
- Start ontwikkeling nieuw toetsingskader endotoxine, besproken in bijeenkomst WAL juni.
- Naar aanleiding van de problematiek van stalbranden in 2018 is een Notitie stalbranden met aanbevelingen gereed gekomen.
- In voorbereiding is een procesuitwerking voor het bevoegd gezag met aanwijzingen/conceptwerkwijze hoe de beoordeling van innovatieve stalsystemen kan worden opgezet. Voor de toepassing van de innovatieve stalsystemen zijn nieuwe mogelijkheden ontstaan, naar aanleidingwijziging van de Crisis- en herstelwet. Dit wordt gezamenlijk voor geheel Brabant komende periode verder uitgewerkt.

Ook deze activiteiten vinden overigens plaats binnen de collectieve taken.

2.6 Klimaat en energie

Dit jaar wordt bij het reguliere milieutoezicht energiebesparing meegenomen bij de sector bouwnijverheid en in het project intensivering toezicht veehouderijen. Daarnaast wordt dit jaar door middel van een steekproef gecontroleerd of bedrijven die verplicht zijn tot het indienen van een energie-audit, de door hun geïdentificeerde energiebesparende maatregelen getroffen hebben. Deze controles zijn onderdeel van het werkprogramma toezicht en lopen het hele jaar door. Vergunningen worden momenteel niet specifiek op energiebesparing geactualiseerd. Daar waar vergunningen geactualiseerd worden, wordt indien van toepassing energiebesparing concreet in de vergunning opgenomen.

Vanaf 1 juli wordt landelijk de informatieplicht energiebesparing voor bedrijven ingevoerd. Dit houdt in dat bedrijven aan het bevoegd gezag moeten melden welke energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van maximaal 5 jaar zij getroffen hebben. De ODZOB draagt zorg voor de implementatie hiervan in onze toezichtwerkzaamheden.

Op dit moment lopen er geen pilots met betrekking tot de omgevingswet in relatie tot grootschalige duurzame opwekking waarbij de ODZOB is betrokken. Vermoedelijk worden dit soort pilots pas uitgevoerd als er meer duidelijkheid is in het kader van het Klimaatakkoord/ Regionale energiestrategie en gemeenten verder gevorderd zijn in het kader van de omgevingswet. Op verzoek ondersteunt de ODZOB een aantal gemeenten bij het opstellen van een omgevingsvisie, waarin het onderwerp duurzaamheid meegenomen

wordt. Daarnaast worden gemeenten op verzoek geadviseerd bij de uitvoering van hun duurzaamheidsbeleid, bijvoorbeeld door het opstellen van visies over zonnepanelen.

De ODZOB heeft een CO₂-reductieplan gemaakt met daarin een analyse van de CO₂-uitstoot van de ODZOB, wat de ODZOB al gedaan heeft om de CO₂-uitstoot te reduceren en de mogelijke maatregelen voor verdere reductie om de organisatie CO₂-neutraal in te richten. Deze maatregelen worden nog uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

We hebben in samenwerking met de MRE en de provincie een drukbezochte kennisdeelsessie georganiseerd over van het aardgas afgaan. De ODZOB draagt bij aan het opstellen van de Regionale Energie Strategie (RES) door input te leveren bij de werkgroepen grootschalige duurzame energieopwekking en energiebesparing en door een GIS-omgeving in te richten om data ruimtelijk te visualiseren en analyses uit te kunnen voeren op geografische data.

2.7 Beleidsrijke uitvoeringsinformatie

De ODZOB wil de deelnemers de beleidsrijke uitvoeringsinformatie verschaffen ten behoeve van de beleidscyclus (Big 8). Hiervoor is gestart met de implementatie van het Regionaal Operationeel Kader. Dit betekent branchegericht werken en prioriteren en verantwoorden. Om de datakwaliteit te verbeteren heeft de ODZOB aan alle medewerkers training gegeven met betrekking tot de omgangsvormen voor de informatie die de ODZOB onder handen heeft en creëert. De trainingen waren gericht op het gebruik van het VTH- en Document Managementsysteem. Daarnaast is in 2019 voor het eerst een inhoudelijk jaarrapportage opgesteld voor onze deelnemers. Tevens is er een GIS-visie opgesteld en wordt op dit moment een plan van aanpak opgesteld, zodat we de kaartlagen die we beschikbaar hebben ook optimaal kunnen inzetten voor onze VTH-taken, daarnaast zal aandacht gericht blijven op de koppeling met het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

2.8 Oog- en oorfunctie in het kader van ondernijning

De ODZOB wil de oor- en oogfunctie de komende jaren verder uitbouwen. De bewustwording en signaalfunctie bij alle medewerkers van de ODZOB of ambtenaren binnen de regio om goed op bepaalde zaken te letten, ook buiten werktijd, zou veel kunnen bijdragen misstanden eerder in beeld te krijgen. Dit vereist training in het signaleren en herkennen van verdachte situaties.

Om bovenstaande ook daadwerkelijk voor elkaar te kunnen krijgen is een drietal awareness trainingen gegeven voor medewerkers van ODZOB. Daarnaast zijn er ook 3 excursies naar een drugsclub van de Landelijke Eenheid van de politie in Son georganiseerd.

Een en ander heeft geleid tot 14 signalen tot eind mei 2019 (in heel 2018 waren er dat er 6), die met de betreffende ambtenaren van de gemeenten zijn besproken. 5 signalen zijn meteen door de betreffende gemeente opgepakt. 2 signalen bevinden zich buiten ons werkgebied en zijn overgedragen aan politie en RIEC. De ODZOB wordt (steeds meer) betrokken bij afhandeling van de signalen. De overige 7 signalen zijn nog in onderzoek.

Binnen de subregio's in Zuidoost-Brabant worden, analoog aan het Peelland Interventie Team, overal interventieteams op- en ingericht. Bij de oprichting en inrichting van het Kempen Interventie Team en het Dommelvallei Interventie Team is de ODZOB nadrukkelijk betrokken.

In het kader van ODZOB on Tour bezoeken we op 16 en 17 september ENEXIS in Eindhoven waar een hennepkwekerij in een container is nagebouwd. Bezoekers krijgen een voorlichting en rondleiding.

2.9 Actuele bedrijfsgegevens

Vanuit het regionaal operationeel kader (ROK) is gewerkt aan een basis inrichtingenbestand waarbij het noodzakelijk is om dit na vaststelling bij te houden en ook verder te actualiseren. Dit inrichtingenbestand is van cruciaal belang voor de borging van de kwaliteit bij de uitvoering van de kerntaken van de ODZOB. Daarnaast biedt dit waardevolle informatie aangaande veiligheid en ruimtelijke kwaliteit van uw grondgebied. In de afgelopen periode heeft de ODZOB het fundament gelegd om door te groeien naar het gewenste niveau van gegevensbeheer en een kwalitatief goed inrichtingenbestand. Verschillende projecten hebben hier aan bijgedragen, zoals:

- opvragen van de inrichtingenbestanden bij de deelnemers, toetsen aan landelijke voorzieningen;
- pilots met andere vormen van (gegevens)controle, denk aan de gevelcontroles in Helmond, Best en Gemert.
- het doorvoeren van correcties en aanvullingen om achterstanden en hiaten in het bestand weg te werken;
- het compleet maken van de database met alle ROK-inrichtingen en een administratieve verwerking;
- visualisaties in GIS van de inrichtingen, ruimtelijke begrenzingen en datasets zoals KvK en BAG.

Juist door het leggen van dit fundament is het nu duidelijk hoe we verder kunnen bouwen en welke stappen er noodzakelijk zijn. In 2018 is samen met het ROK een voorstel gedaan tot het beheer van een regionaal inrichtingenbestand. Destijds heeft het AB verzocht dit voorstel verder uit te werken en los van het ROK-voorstel opnieuw in te brengen in het AB. Inmiddels is een voorstel opgesteld met onze deelnemers met daarin de volgende onderdelen:

- regionale kwaliteitsdoelstelling;
  - het realiseren van nieuwe verificatiemechanismes om het bestand ook op termijn kwalitatief op peil te houden;
  - goede informatie uitwisseling ten aanzien van het inrichtingenbestand met de ketenpartners;
- Het gaat primair over slimme manieren om het inrichtingenbestand actueel te maken en te houden.

Het voorstel is in het OGP van 20 juni 2019 besproken en zal in september in DB/AB worden geagendeerd.

3 Programmaverantwoording

3.1 Inleiding

In de begroting 2019 na begrotingswijziging, is de programmabegroting ingedeeld in de programma's Dienstverlening en Collectieve taken. Daarnaast zijn conform het BBV de posten algemene dekkingsmiddelen, kosten van de overhead, heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien opgenomen.

Hierna treft u de programmaverantwoording en bevindingen aan over de periode januari tot en met mei 2019, onderverdeeld in de hiervoor genoemde onderdelen. Hierbij is de realisatie t/m mei afgezet tegen de begroting 2019 (na wijziging I) over dezelfde periode. Daarnaast is een actuele prognose opgenomen m.b.t. de te verwachten realisatie over het gehele begrotingsjaar 2019.

Programmaverantwoording

* bedragen x 16

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I			Actuele Prognose			Begroting 2019 na wijziging I t/m mei			Realisatie 2019 t/m mei		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	17.887.552	12.392.221	5.495.331	20.884.061	14.669.613	6.214.448	7.453.147	5.163.426	2.289.721	9.023.341	5.957.418	3.065.923
Programma Collectieve taken	1.271.186	948.719	322.467	1.296.186	1.058.287	237.899	529.661	395.300	134.361	580.559	449.365	131.194
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	20.833	0	20.833	23.754	0	23.754
Overhead	0	5.792.798	-5.792.798	0	6.208.321	-6.208.321	0	2.413.666	-2.413.666	0	2.567.462	-2.567.462
Heffing VPB	0	PM	PM	0	5.000	-5.000	0	PM	PM	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	31.250	-31.250	0	0	0
Saldo van baten en lasten	19.208.738	19.208.738	0	22.230.247	22.016.222	214.025	8.003.641	8.003.641	0	9.627.655	8.974.245	653.410
Toevoeging en onttrekking reserves												
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	19.208.738	19.208.738	0	22.230.247	22.016.222	214.025	8.003.641	8.003.641	0	9.627.655	8.974.245	653.410

Voor verdere toelichting op de financiële gegevens, zie paragraaf 4.1. In de volgende paragrafen wordt een nadere toelichting per onderdeel gegeven.

3.2 Programma Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

De ODZOB draagt bij aan een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

Dit doen we door voor de aangesloten gemeenten en provincie en de netwerkpartners taken uit te voeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

De ODZOB voert de door de deelnemers opgedragen basistaken en verzoektaken uit conform de Dienstverleningsovereenkomst 2019-2022. In deze overeenkomst is voorzien dat alle deelnemers jaarlijks een werkprogramma voor de uitvoering van basistaken en verzoektaken indienen. Daarnaast is in deze overeenkomst voorzien dat deelnemers opdrachten kunnen verstrekken die niet in het werkprogramma zijn opgenomen. Ook voert de ODZOB opdrachten op het gebied van de leefomgeving uit voor niet deelnemende overheden. Alle werkprogramma's en overige opdrachten zijn gebaseerd op de productencatalogus van de ODZOB die jaarlijks wordt herzien.

Wat hebben we er voor gedaan?

De ODZOB voert taken uit op het gebied van toezicht en handhaving (fysieke controles, administratief en informatiegestuurd (keten)toezicht, bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving),

milieuvergunningen en specialistische taken. Deze laatste omvatten taken op het gebied van bodem en ontgrondingen, water, archeologie, welstand/ruimtelijke kwaliteit, geluid/lucht, geur en externe veiligheid, duurzaamheid, asbesttaken, bouwen, RO en ecologie. Deze werkzaamheden worden deels als basistaak en deels als verzoektaak uitgevoerd.

Wat kost het?

De baten voor het programma Dienstverlening (basis- en verzoektaken) bestaan uit de bij afnemers voor opdrachten in rekening te brengen bedragen. Onderstaande tabel geeft inzicht in de financiële ontwikkeling m.b.t. de basis- en verzoektaken. Hieruit blijkt dat de gerealiseerde baten circa € 1,57 mln. hoger zijn dan begroot. Voor zowel de basistaken als de verzoektaken loopt de realisatie € 0,78 mln. voor.

De prognose baten, die gebaseerd is op de meest recente stand van de opdrachten en op de inzichten van de accountmanagers, toont een toename van het totaal van basis- en verzoektaken voor het hele jaar van circa € 3,0 mln. Hiervan heeft ruim € 1,75 mln. betrekking op de basistaken en € 1,25 mln. op verzoektaken.

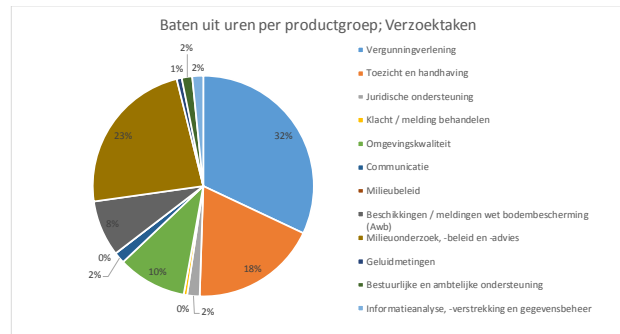
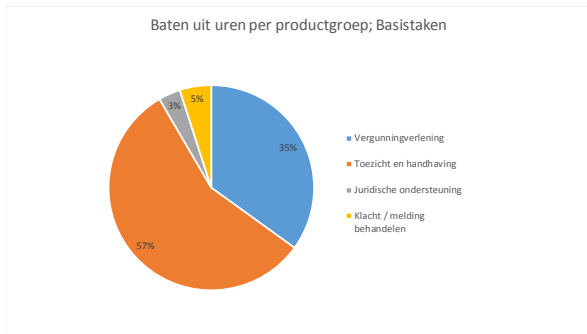
Programma Dienstverlening

* bedragen x 1€

	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten					
Basistaken	5.807.296	7.557.891	2.419.707	3.202.665	782.958
Verzoektaken	12.080.256	13.326.170	5.033.440	5.820.676	787.236
Totaal baten	17.887.552	20.884.061	7.453.147	9.023.341	1.570.195
Lasten					
Basistaken	4.023.206	5.250.474	1.676.336	2.069.003	392.667
Verzoektaken	8.369.016	9.419.140	3.487.090	3.888.415	401.325
Totaal lasten	12.392.221	14.669.613	5.163.426	5.957.418	793.993
Saldo	5.495.331	6.214.448	2.289.721	3.065.923	776.202

De inhoudelijke en financiële verantwoording over de gerealiseerde basis- en verzoektaken vindt periodiek per individuele opdrachtgever plaats. De voortgang wordt gerapporteerd in de accountrapportages en – gesprekken met de individuele deelnemers en andere opdrachtgevers. Per deelnemer wordt extra aandacht gegeven aan onder- en overschrijdingen (aantallen controles respectievelijk budget). De financiële voortgang per individuele deelnemer is weergegeven in bijlagen I en II.

Hierna is ter informatie in taartdiagrammen de samenstelling van de baten uit basis- en verzoektaken weergegeven. Aangegeven is welke productgroep welk aandeel in het totaal van de baten had gedurende de eerste 5 maanden van 2019.

Een nadere toelichting op ontwikkeling van de baten en lasten van dit programma is opgenomen onder paragraaf 4.1.1.

3.3 Programma Collectieve taken

Wat willen we bereiken?

Het Collectief Programma (voorheen: Collectieve taken) bevat taken die op verzoek van en in samenspraak met de deelnemers voor het collectief worden uitgevoerd. Het betreft taken waar een gezamenlijke aanpak voordelen biedt of nodig is voor de integratie van nieuwe ontwikkelingen op gebied van de VTH-taken die belegd zijn bij de omgevingsdienst. Kiezen voor de gezamenlijke collectieve aanpak doen we vanwege schaalvoordelen, gemeentegrens overschrijdende gevolgen, bundeling van expertise e.d. Het leidt tot standaardisatie en efficiency in de uitvoering. Jaarlijks wordt er een programmaplan met doelen en acties opgesteld. Regio en omgevingsdienst werken samen en resultaten worden collectief gedeeld.

Wat hebben we er voor gedaan?

De werkzaamheden in de periode 2018 – 2021 moeten voldoen aan de volgende 4 principes, die tijdens het AB op d.d. 23 november 2017 voor 4 jaar zijn vastgesteld:

1. Principe 'Het elkaar ontmoeten'

Hier is de inzet verbinden en samenwerken met (nieuwe) partijen in het werkveld, op regionale, provinciale of landelijke schaal. Samen met regiopartners zoals veiligheidsregio, GGD en gemeenten wordt gewerkt aan collectieve thema's zoals gezondheid, ketenhandhaving en veiligheid. Ook de projecten die in 2019 worden opgepakt vanuit het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) zoals de zorgvuldige veehouderij, ondermijning en het verbod op asbestdaken zijn hier gebundeld.

Zie hiervoor ook de aandachtsgebieden in hoofdstuk 2, voor meer resultaten van dit programmaonderdeel.

2. Principe 'De basis ondersteunen'

Het doel van de projecten binnen dit programmaonderdeel is de uitvoering van de primaire taken in de basis te ondersteunen op het gebied van kwaliteit door monitoring, rapportage, het ontsluiten van geografische informatie systemen en innovatie. Verbetering van de bedrijfsvoering van de VTH-basistaken staat voorop onder dit principe. In 2019 is dit op meerdere vlakken projectmatig opgepakt:

- In het project Ketenuitwisseling wordt de gezamenlijke aanbesteding van een nieuw VTH-systeem uitgewerkt. Het betreft het regio-brede vervolg op de inventarisatie (marktonderzoek) van najaar 2018. De benodigde scope is in beeld en opgeleverd.
- In de digitale ondersteuning van taken is nu automatische publiceren van gemandateerde besluiten mogelijk gemaakt. De inzet is verder faciliteren op besluiten van gemeenten.

- Voorjaar 2019 was de primeur voor de ODZOB in leveren van inhoudelijke jaarrapportages aan alle deelnemers (gemeenten en provincie). De jaarrapportages worden geëvalueerd en deze input is zal worden gebruikt voor de jaarrapportages over 2019.
- De automatische intake van e-formulieren (zwemwater) is gerealiseerd. Deze ICT-ondersteuning wordt nu doorontwikkeld voor bodem en ontgrondingen.
- Voor de komst van de Omgevingswet wordt gewerkt aan koppeling Activiteitenbesluit Internet Module in afstemming met Rijkswaterstaat. In dit kader is ook een pilot Digitaal Stelsel Omgevingswet in gang gezet.

3. Principe 'De koers bepalen'

Nieuwe ontwikkelingen te volgen en van daaruit koers te bepalen is essentieel om voorbereid te zijn op toekomstige nieuwe ontwikkelingen in milieuwet- en regelgeving. Huidige actuele thema's in ontwikkeling zoals de veehouderij (Agrofood), ruimtelijke plannen en de Omgevingswet moeten een goede basis krijgen in een organisatie die omgevingsbewust handelt. De hoofdlijnen hierbij zijn:

- De komst van de Omgevingswet is een belangrijke ontwikkeling die regionaal vorm krijgt binnen dit programmaonderdeel. Dit krijgt vertaling in regionale samenwerking en bestuurlijke afstemming. Onder andere in een groots opgezet seminar voorjaar 2019 is hier invulling aan gegeven. In het najaar wordt dit verder vervolgd met een werkconferentie. Verder wordt gewerkt aan het nieuw opzetten van de werkprocessen voor de definitieve implementatie. En in de praktijk wordt regionaal ervaring opgedaan met pilots en casussen. Om de gewenste cultuur- en inhoudelijke omslag te kunnen maken is een opleidingsplan in voorbereiding. Een concept is gereed en wordt nu verder uitgewerkt.
- In 2019 moet de effectieve uitrol van een regionaal meetnet vorm krijgen. Dit vergt een gedegen voorbereiding met tal van deelprojecten zoals het uitwerken van de Governance, Plan van Aanpak, Meetplan en Consortium overeenkomst.
- In het project Omgevingsatlas bouwen we regionaal verder aan de beschikbaarheid van data in afstemming met onder andere de GGD. Er wordt gewerkt aan periodieke updates van kaartbeelden.
- De daadwerkelijke implementatie van het Regionaal Operationeel Kader krijgt vorm in de uitwerking naar incident gericht toezicht, themagericht toezicht en programmatisch toezicht. In deze driedeling worden de nieuwe werkprogramma's uitgewerkt en in concept in het najaar aangeboden aan de deelnemers.
- De inzichten van het ROK krijgen vorm voor vergunningverlening en Besluit bodemkwaliteit. Voor beide taken zijn bestuurlijke notities in voorbereiding.
- Duurzaamheid wordt projectmatig verder uitgewerkt, denk aan uniforme opname in de VTH-taken en regionale ondersteuning bij de RES (Regionale Energie Strategie).

Meer informatie is opgenomen in hoofdstuk 2.

4. Principe 'De handen uit de mouwen steken'

De handen uit de mouwen te steken in het alledaagse werk dat we collectief aanpakken. Hiermee wordt invulling gegeven aan de meer structurele taken binnen dit principe. Belangrijke projecten en resultaten zijn hier:

- De consignatiedienst voor de regio met een 24 uur per dag bereikbare meldkamer voor de intake. De consignatiedienst zorgt samen met de meldkamer voor het operationeel houden van de afhandeling van de meldingen en ongewone voorvallen.
- De coördinatie en integratie van rampenbestrijding krijgt hier prioriteit.

- Voor de regio is de aanbesteding van de nieuwe Regeling Verwijdering Calamiteuze Stoffen uitgewerkt en in concept gepresenteerd voorafgaand aan te maken keuzes door de regio.
- Samen sterk in Brabant (SSiB) geeft invulling aan de niet inrichtingsgebonden taken en heeft eveneens een plaats onder dit onderdeel. Coördinatie en afstemming vindt plaats vanuit de ODBN.

Wat kost het?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de financiële ontwikkeling m.b.t. het programma Collectieve taken. Uit dit overzicht blijkt dat de gerealiseerde baten op het programma € 0,05 mln. voor loopt op de begroting. De opgenomen begrotingscijfers zijn inclusief de in de AB-vergadering van 27 juni 2019 vastgestelde begrotingswijziging aangaande de overheveling van het restant budget programma Collectieve taken 2018 naar 2019.

De prognose baten toont een hoger bedrag dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. De door de MRE toegezegde bijdrage van € 25.000,- voor uitvoering van werkzaamheden m.b.t. Agrofood is hierin als bate opgenomen. Aanvullend daarop zal waarschijnlijk nog voor een bedrag van € 23.000,- aan werkzaamheden in het kader van Agrofood verricht dienen te worden. Hiermee is in deze Berap nog geen rekening gehouden, aangezien voor deze kosten mogelijk nog aanvullende financiering bij de Provincie verkregen kan worden dan wel dat deze kosten nog binnen de andere programmadelen van de Collectieve taken gecompenseerd kunnen worden. Daarnaast is vermeldenswaard dat de prognose een verschuiving van inzet uren naar inzet middelen toont t.o.v. de begroting. Deze verschuiving is het gevolg van overdracht van de uitvoeringstaken SSiB van de ODZOB naar de ODBN. Hiervoor brengt de ODBN kosten bij de ODZOB in rekening.

Programma Collectieve taken

* bedragen x 1€

	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten					
Inzet uren	1.135.156	956.686	472.982	471.416	-1.565
Inzet middelen	136.030	339.500	56.679	109.143	52.464
Totaal baten	1.271.186	1.296.186	529.661	580.559	50.899
Lasten					
Lasten	948.719	1.058.287	395.300	449.365	54.066
Totaal lasten	948.719	1.058.287	395.300	449.365	54.066
Saldo	322.467	237.899	134.361	131.194	-3.167

Een nadere toelichting op ontwikkeling van de baten en lasten van dit programma is opgenomen onder paragraaf 4.1.1.

3.4 Algemene dekkingsmiddelen

Hieronder is het overzicht m.b.t. de algemene dekkingsmiddelen opgenomen. Deze post omvat met name doorbelasting van garantiesalarissen en personeelgerelateerde kosten aan latende partijen.

Algemene dekkingsmiddelen

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten	50.000	50.000	20.833	23.754	2.921
Lasten	0	0	0	0	0
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	50.000	50.000	20.833	23.754	2.921

Zie paragraaf 4.1.1 voor een nadere toelichting op de hiervoor gepresenteerde cijfers.

3.5 Kosten van de overhead

Vanaf begrotingsjaar 2017 (2018 voor GR-en) schrijft het BBV voor dat overheadkosten afzonderlijk worden begroot. Zij maken aan de lastenkant geen deel meer uit van de beleidsprogramma's. Zo wordt meer inzicht gegeven in de totale kosten van overhead voor de gehele organisatie.

Om te kunnen vaststellen welke kosten tot de overhead kunnen worden gerekend, is in het BBV een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces". Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde beleidsprogramma's/taakvelden.

De volgende kosten dienen tot de overheadkosten te worden gerekend:

- Leidinggevendend primair proces (hiërarchisch);
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O/HRM;
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement);
- Interne en externe communicatie (m.u.v. klantcommunicatie);
- Juridische zaken (bedrijfsvoering, of bedrijfsvoeringstaak op afdeling);
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering (ICT) (voor zover niet direct toe te rekenen);
- Facilitaire zaken en huisvesting;
- DIV;
- Managementondersteuning primair proces;

Wat kost het?**Overhead**

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	5.792.798	6.208.321	2.413.666	2.567.462	153.796
Saldo Overhead	-5.792.798	-6.208.321	-2.413.666	-2.567.462	-153.796

Zie paragraaf 4.1.1 voor een nadere toelichting op de hiervoor gepresenteerde cijfers.

3.6 Heffing Vennootschapsbelasting

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheids ondernemingen geldt per 1 januari 2016 een belastingplicht voor overheids ondernemingen. Dit betekent dat vanaf dat moment overheden mogelijk over de winst van (een deel van) hun activiteiten vennootschapsbelasting (Vpb) dienen af te dragen. Het gaat daarbij om (geclusterde) activiteiten die voor de VPB kwalificeren als onderneming en waar geen objectvrijstellingen op van toepassing zijn.

Deze wetgeving is ook van toepassing op de ODZOB. Een aantal activiteiten die de ODZOB verricht komen in aanmerking voor VPB-heffing. In de prognose is rekening gehouden met een beperkt bedrag.

Heffing VPB

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	PM	5.000	PM	0	0
Saldo VPB	0	-5.000	0	0	0

3.7 Onvoorzien

De ODZOB heeft een post onvoorzien ad. € 75.000,- in de begroting opgenomen. Deze post is nog niet aangesproken.

Onvoorzien

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	75.000	75.000	31.250	0	-31.250
Saldo Onvoorzien	-75.000	-75.000	-31.250	0	31.250

4 Financiële ontwikkelingen

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Overzicht van baten en lasten

* bedragen x 10

	Begroting 2019 na wijziging I			Actuele Prognose			Begroting 2019 na wijziging I t/m mei			Realisatie 2019 t/m mei		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma												
Programma Dienstverlening	17.887.552	12.392.221	5.495.331	20.884.061	14.669.613	6.214.448	7.453.147	5.163.426	2.289.721	9.023.341	5.957.418	3.065.923
Deelprogramma Optrachten	17.887.552	12.392.221	5.495.331	20.884.061	14.669.613	6.214.448	7.453.147	5.163.426	2.289.721	9.023.341	5.957.418	3.065.923
- Basislasten	5.807.296	4.023.206	1.784.091	7.557.891	5.250.474	2.307.417	2.419.707	1.676.336	743.371	3.202.665	2.069.003	1.133.662
- Verzoektaken	12.080.256	8.369.016	3.711.240	13.326.170	9.419.140	3.907.030	5.033.440	3.487.090	1.546.350	5.820.676	3.888.415	1.932.261
Programma Collectieve taken	1.271.186	948.719	322.467	1.296.186	1.058.267	237.899	529.661	395.300	134.361	580.559	449.365	131.194
Subtotaal programma's	19.158.738	13.340.941	5.817.797	22.180.247	15.727.900	6.452.347	7.982.808	5.558.725	2.424.082	9.603.901	6.406.783	3.197.117
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	20.833	0	20.833	23.754	0	23.754
Overhead	0	5.792.798	-5.792.798	0	6.208.321	-6.208.321	0	2.413.666	-2.413.666	0	2.567.462	-2.567.462
Heffing VPB	0	0	0	0	5.000	-5.000	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	31.250	-31.250	0	0	0
Saldo van baten en lasten	19.208.738	19.208.738	0	22.230.247	22.016.222	214.025	8.003.641	8.003.641	0	9.627.655	8.974.245	653.410
Toevoeging en onttrekking reserves												
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	19.208.738	19.208.738	0	22.230.247	22.016.222	214.025	8.003.641	8.003.641	0	9.627.655	8.974.245	653.410

Het overzicht van baten en lasten geeft inzicht in het gerealiseerde en geprognostiseerde resultaat en de samenstelling daarvan. Per programma zijn de baten en lasten weergegeven. Ook de algemene dekkingsmiddelen, kosten van de overhead, heffing voor de Vpb en bedrag voor onvoorzien zijn conform BBV in dit overzicht opgenomen. Ter referentie zijn de gegevens uit de begroting 2019 na wijziging I weergegeven. Daarnaast is een prognose opgenomen voor de te verwachten realisatie over het gehele begrotingsjaar 2019.

Onderstaand wordt het over de eerste 5 maanden gerealiseerde resultaat en de meest recente resultaatsprognose kort toegelicht. Steeds is daarbij de begroting de referentie. In de paragraaf 4.1 worden de bovengenoemde afzonderlijke programma's verder toegelicht.

Opmerkingen m.b.t. het in de eerste 5 maanden gerealiseerde resultaat

Het resultaat is gunstiger dan voorzien in de begroting. Het totaal aan baten is circa € 1,62 mln. hoger dan begroot, terwijl de lasten met € 0,97 toenamen. Hierdoor is het resultaat € 0,65 mln. hoger dan begroot en bedraagt dit dan ook € 0,65 mln. De stijging van de kosten wordt rechtstreeks gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (kostendekkende omzet).

Een nadere toelichting op de afwijkingen op lasten en baten is weergegeven in paragraaf 4.1.1 en 4.1.2.

Opmerkingen m.b.t. actuele jaarprognose

Voor het gehele jaar wordt een resultaat van € 0,21 mln. verwacht. T.o.v. het gerealiseerde resultaat over de eerste 5 maanden is dit fors lager.

De verwachting is dat de baten gedurende de resterende maanden nog steeds positief af zullen wijken van de begroting, maar in mindere mate dan de eerste 5 maanden. Werd gedurende de eerste 5 maanden een afwijking van € 1,62 mln. aan baten gerealiseerd, voor het gehele jaar wordt een stijging van € 3,0 mln. aan baten verwacht.

De geprognostiseerde lasten tonen een sterke verhoging t.o.v. de eerste 5 maanden. Werd in de eerste 5 maanden een afwijking van € 0,97 mln. gerealiseerd, voor het gehele jaar wordt een stijging van ruim € 2,80 mln. verwacht. Er zijn een aantal factoren die ertoe leiden dat de kosten harder stijgen dan dat op grond van de omzetontwikkeling verwacht zou worden.

De belangrijkste oorzaak is dat de personele kosten naar verwachting zullen stijgen als gevolg van afnemende declarabiliteit van de medewerkers. Dit als gevolg van het feit dat het eerder dit jaar geworven nieuwe personeel in de tweede helft van het jaar ook nog ingewerkt moet worden, wat de nodige aandacht en uren kost, en door het ingezette traject van organisatieontwikkeling. De veranderde manier van werken, de organisatiewijziging naar zelforganiserende teams, vraagt meer inzet van teams / medewerkers. De vooraf bij begroting gestelde declarabiliteitsnorm zal hierdoor niet gehaald gaan worden.

Verder is het de verwachting dat de overige kostencategorieën (externe programmakosten en de post onvoorzien buiten beschouwing gelaten) zich conform begroting zullen blijven ontwikkelen en nagenoeg op begrotingsniveau uitkomen (+ € 0,04 mln.). Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat er verschuiving plaats vindt tussen de verschillende kostencategorieën onderling. Zie paragraaf 4.1.2 voor een nadere toelichting op de exploitatiekosten en programmakosten.

Bovengenoemd resultaat is nog omgeven met de nodige onzekerheden. De prognose van baten betreft immers slechts een raming gebaseerd op de realisatie t/m mei en de op dit moment bekende inzichten. Actuele en toekomstige ontwikkelingen kunnen deze inzichten in de komende tijd veranderen. Zo kunnen de ontwikkelingen rondom PAS van invloed zijn op de ontwikkeling van de baten. Opdrachtverlening kan zich de komende maanden zowel positief als negatief ontwikkelen t.o.v. de raming. Zowel bij deelnemers als bij niet-deelnemers is de omvang moeilijk in te schatten.

4.1.1 Toelichting op programma's

Programma Dienstverlening

Opmerkingen m.b.t. het in de eerste 5 maanden gerealiseerde resultaat

Baten

De baten voor het programma Dienstverlening (basis- en verzoektaken) bestaan uit de bij afnemers voor opdrachten in rekening te brengen bedragen. De gerealiseerde baten bedragen € 9,02 mln. en zijn daarmee circa € 1,57 mln. hoger dan begroot. De basis- en verzoektaken dragen elk voor een gelijk deel (€ 0,78 mln.) bij aan deze toename. Voor een deel (€ 0,19 mln.) bestaan deze extra baten uit extra in rekening gebrachte externe kosten (directe projectkosten).

De baten uit verzoektaken binnen werkprogramma tonen een forse toename (€ 0,75 mln.). De baten uit verzoektaken buiten werkprogramma zijn nagenoeg gelijk aan de begroting (0,03 mln.), waarbij opgemerkt dient te worden dat de baten van de overige klantgroepen achter blijven op begroting (-/- € 0,09 mln.).

Het totaal van baten van deelnemers op programma dienstverlening is in de eerste 5 maanden ruim boven begroting (€ 1,66 mln.). De realisatie van baten van de overige klantgroepen blijft achter (-/- € 0,09 mln.).

Lasten

De lasten voor het programma Dienstverlening bedragen € 5,96 mln. en zijn € 0,79 mln. hoger dan begroot, waarvan € 0,19 mln. bestaat uit extra externe kosten (directe projectkosten). Aan het programma zijn voornamelijk meer kosten toegerekend als gevolg van gestegen opdrachtverlening. De toerekening van de lasten heeft plaatsgevonden o.b.v. de werkelijk gerealiseerde uren met het bijbehorende tarief.

Resultaat

De bovengenoemde ontwikkeling van baten en lasten resulteert in programmasaldo van € 3,06 mln. t.o.v. een begroot resultaat van € 2,29 mln. Dit resultaat ontstaat voornamelijk als gevolg van de grotere omvang van de opdrachtverlening. Ook het feit dat in de begroting gemiddelde tarieven worden gehanteerd voor zowel baten als lasten terwijl in de realisatie de werkelijke tarieven toegepast worden leidt tot afwijking.

Opmerkingen m.b.t. actuele jaarprognose

Baten

De prognose baten, die gebaseerd is op de meest recente stand van de opdrachten en op de inzichten van de accountmanagers, toont een toename van het totaal van basis- en verzoektaken voor het hele jaar van circa € 3,0 mln. en bedraagt in totaal 20,9 mln.

Van de genoemde toename heeft ruim € 1,75 mln. betrekking op de basistaken en € 1,25 mln. op verzoektaken. De toename van de basistaken is logischerwijs geheel onderdeel van de werkprogramma's van deelnemers.

De geraamde toename van bij de verzoektaken is als volgt opgebouwd:

Verzoektaken binnen werkprogramma's van deelnemers:	+ € 1,58 mln.
Verzoektaken deelnemers buiten werkprogramma's:	+ € 0,10 mln.
Verzoektaken niet-deelnemers:	- € 0,43 mln.

Lasten

De geprognostiseerde lasten zijn gebaseerd op de t/m mei gerealiseerde lasten en de ingeschatte ontwikkeling van de lasten als gevolg van kostenontwikkeling én de toegenomen opdrachtverlening. De toelichting op de totale lasten wordt gegeven in paragraaf 4.1.2. In de onderhavige paragraaf wordt uitsluitend de verdere toerekening toegelicht.

De lasten worden toegerekend aan de hand van de geraamde benodigde declarabele uren die nodig zijn voor de realisatie van de opdrachten. Hierbij zijn de per deelprogramma gerealiseerde tarieven gehanteerd en vervolgens aangepast voor de geraamde kostenontwikkelingen. Een en ander resulteert in een totale kostenprognose voor het programma dienstverlening van € 14,67 mln. wat een stijging t.o.v. de begroting betekent van € 2,28 mln.

Resultaat

Bovenstaande prognose van baten en lasten heeft een resultaat van € 6,21 mln. tot gevolg, hetgeen een stijging van € 0,72 mln. betekent.

Programma Collectieve taken

Opmerkingen m.b.t. realisatie eerste 5 maanden

De baten, welke gevormd worden door de gerealiseerde uren en in rekening te brengen externe programmakosten bedragen € 0,58 mln. en lopen daarmee € 0,05 mln. voor ten opzichte van de begroting. De opgenomen begrotingscijfers zijn inclusief de in de AB-vergadering van 27 juni 2019 vastgestelde begrotingswijziging aangaande de overheveling van het restant budget programma Collectieve taken 2018 naar 2019.

De lasten betreffen de toerekening van kosten o.b.v. gerealiseerde uren en geboekte externe programmakosten, waarbij de lasten conform BBV exclusief overhead getoond zijn.

Opmerkingen m.b.t. actuele jaarprognose

De actuele jaarprognose is vastgesteld op € 1,30 mln. en is gebaseerd op het uitgangspunt dat het gehele beschikbare budget, inclusief het overgehevelde restbudget (€ 0,09 mln.) van 2018 besteed wordt aan de in paragraaf 3.3 genoemde programma-inhoud. Daarnaast is in de geraamde baten ook rekening gehouden met door de MRE toegezegde bijdrage van € 25.000,- voor uitvoering van werkzaamheden m.b.t. Agrofood. Hierdoor is een afwijking zichtbaar t.o.v. de gepresenteerde baten uit de begroting.

Aan de lastenkant toont de prognose een verschuiving van inzet uren naar inzet middelen t.o.v. de begroting wat ook resulteert in een bijstelling van het programmaresultaat. Deze verschuiving is het gevolg van overdracht van de uitvoeringstaken SSiB van de ODZOB naar de ODBN. Deze kosten worden door de ODBN bij de ODZOB in rekening gebracht waarvoor ODBN de ODZOB factureert.

Algemene Dekkingsmiddelen

De baten uit algemene dekkingsmiddelen zijn t/m mei nagenoeg gelijk aan de begroting.

Voor het hele jaar wordt een totaal bedrag van € 0,05 mln. verwacht, wat gelijk is aan de begroting. Het betreft hier nagenoeg geheel de door te belasten bedragen i.v.m. garantiesalarissen.

Overhead

De overheadkosten zijn de eerste 5 maanden hoger dan begroot en bedroegen € 2,57 mln. Voor het hele jaar is de verwachting dat de overheadkosten € 0,4 mln. hoger uitkomen dan begroting, een stijging van 7%. Wanneer deze stijging wordt afgezet tegen de stijging van de overige kosten (15%), welke met name het gevolg is van hogere opdrachtverlening, dan is deze stijging beperkt. De toename is niet alleen het gevolg van de groei die de organisatie doormaakt als gevolg van toegenomen opdrachtverlening, maar ook van de organisatieontwikkeling waarvoor er tijdelijk versterking nodig is voor wat betreft organisatieadvies en management. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat zowel de gerealiseerde als geprognosticeerde overheadkosten en overheadbezetting wel binnen de procentueel gestelde norm van de begroting blijven.

Heffing Vpb

Voor toelichting op de regel Heffing Vpb, zie paragraaf 3.6. Vooralsnog gaat de ODZOB er vanuit dat in het begrotingsjaar, evenals voorgaande jaren, sprake zal zijn van een beperkte VPB last. Hiervoor is een bedrag van € 5.000,- geraamd.

Bedrag onvoorzien

In de begroting 2019 is een post onvoorzien opgenomen ter hoogte van € 75.000,-. Vooralsnog is hierop geen aanspraak gemaakt. Voorzichtigheidshalve is deze post in de actuele prognose wel gehandhaafd.

Mutaties reserves

Conform de begroting 2019 hebben er geen mutaties in de reserves plaatsgevonden die van invloed zijn op het resultaat van het lopende boekjaar. De verwachting is dat gedurende het gehele boekjaar hier ook geen mutaties op plaats zullen vinden.

4.1.2 Toelichting op exploitatielasten en programmakosten

De lasten zijn te onderscheiden in exploitatiekosten en externe programmakosten (directe projectkosten die de ODZOB bij derden gemaakt heeft en die rechtstreeks bij de opdrachtgever in rekening gebracht worden). Aangezien deze laatste budgetneutraal zijn voor de ODZOB, worden deze niet nader behandeld en worden hierna uitsluitend de exploitatiekosten toegelicht.

Lasten naar kostensoort

POST	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging
Personeel	17.070.806	19.411.068	7.112.836	7.879.731	766.895
Uitbesteding	105.000	183.000	43.750	85.932	42.182
Kapitaallasten	371.031	307.000	154.596	118.136	-36.460
Organisatiekosten	1.450.871	1.474.000	604.530	595.260	-9.269
Onvoorzien	75.000	75.000	31.250	0	-31.250
Totaal lasten (vóór programmakosten)	19.072.708	21.450.068	7.946.962	8.679.060	732.098
Externe programmakosten	136.030	561.154	56.679	295.185	238.506
Totaal lasten	19.208.738	22.011.222	8.003.641	8.974.245	970.604
Waarvan:					
Toegerekend aan programma's	13.340.941	15.727.900	5.558.725	6.406.783	848.058
Kosten van de overhead	5.792.798	6.208.321	2.413.666	2.567.462	153.796
Onvoorzien	75.000	75.000	31.250	0	-31.250

Opmerkingen m.b.t. de in de eerste 5 maanden gerealiseerde lasten:

De gerealiseerde lasten zijn € 0,73 mln. hoger dan begroot. Dit is de resultante van een aantal positieve en negatieve afwijkingen in de kostencategorieën ten opzichte van de begroting:

- De totale personeelskosten lopen € 0,77 mln. voor op de begroting. Hieraan ligt een aantal redenen ten grondslag:
  - Hogere kosten voor salarissen en inhuur i.v.m. de hogere bezetting (directen en indirecten) die noodzakelijk was voor de realisatie van de grote omvang aan opdrachten en opvang van ziekteverzuim (€ 0,84 mln.);
  - Lagere opleidingskosten, reis- en verblijfskosten en overige personeelskosten (-/- € 0,07 mln.);
- De overige kosten zijn in totaal € 0,04 mln. lager dan begroot. Dit betreft met name het ongebruikt blijven van de post onvoorzien. Wel is er een aantal elkaar compenserende afwijkingen bij de resterende kostensoorten. De betreffende afwijkingen zijn echter gering van omvang.

Opmerkingen m.b.t. actuele prognose van de jaarlasten:

De prognose van de jaarlasten laat een stijging zien t.o.v. de begroting van ruim € 2,38 mln. Hier staan echter extra opbrengsten tegenover.

De geprognostiseerde kostenstijging is als volgt opgebouwd:

- De totale personeelskosten stijgen met € 2,34 mln. Deze stijging wordt veroorzaakt door 30,3 fte meer benodigd personeel (direct + indirect) als gevolg van meer verwachte opdrachten en een iets geringere declarabiliteit dan begroot;
- De overige kosten zullen naar verwachting € 0,04 mln. hoger uitkomen dan begroting. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:
  - Lagere kapitaallasten als gevolg van achterblijvende investeringen, -/- € 0,06 mln.;
  - Hogere overige kosten, € 0,10 mln.

4.2 Investerings

In de begroting is een investeringskrediet opgenomen van € 110.000,-. Samen met het doorgeschoven investeringskrediet 2018 bedraagt het totale investeringskrediet voor 2019 € 590.502, -.

Gedurende de eerste 5 maanden van het jaar is circa € 121.000,- geïnvesteerd. Het grootste deel van de gedane investeringen heeft betrekking op hard- en software.

De verwachting is dat het investeringskrediet in 2019 niet geheel benut zal worden. Mede hierdoor en doordat investeringen later in het jaar gedaan worden dan oorspronkelijk gepland, blijven de geprognostiseerde afschrijvingslasten achter op begroting. Nieuwe investeringen zullen vooral betrekking op de ICT-ontwikkelingen en op vervanging van afgeschreven activa.

Investerings

* bedragen x 1€

POST	Restant krediet 2018	Krediet begroting 2019	Totaal investeringskrediet	Realisatie t/m huidige maand
Investeringen	480.502	110.000	590.502	120.718
Totaal	480.502	110.000	590.502	120.718

5 Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering

5.1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2018 is door de ODZOB het overtollige deel van de algemene reserve aan haar deelnemers terugbetaald. Door deze terugbetaling is de beschikbare weerstandscapaciteit (=algemene reserve) teruggebracht tot het gewenste niveau van € 1,20 mln. Hiermee voldoet de ODZOB aan de regels t.a.v. de (minimum) streefwaarde zoals opgenomen in de Nota Weerstandvermogen en Risicomanagement ODZOB 2018 en handelt de ODZOB conform het door de 4 regionale GR-en gezamenlijk en uniform opgestelde beleid op het gebied van algemene reserves en weerstandsvermogen.

Risico's

In de begroting 2019 is in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing de risico-inventarisatie opgenomen. Recentelijk is t.b.v. het opstellen van het jaarverslag 2018 en de begroting 2020 deze risico-inventarisatie geactualiseerd. De verwachtingswaarde van de geïnventariseerde risico's wordt volgens deze opstelling circa € 0,19 mln. hoger geraamd dan in de begroting 2019. Bij het opmaken van deze inventarisatie was de problematiek rondom PAS nog niet actueel. Wanneer de onzekerheid rondom PAS lang blijft bestaan ontstaat het risico van leegloop en dus verminderde declarabiliteit van medewerkers van de ODZOB. In dat geval zal dit van invloed zijn op het resultaat van de dienst.

5.1.2 Financiering

De ODZOB heeft toegang tot een kredietfaciliteit van € 1,8 mln. bij de BNG. De huidige liquiditeitspositie van de ODZOB geeft geen aanleiding om dit jaar van de kredietfaciliteit gebruik te maken of een nieuwe lening af te sluiten.

Treasury

De ODZOB houdt haar liquiditeitspositie conform voorschrift in de vorm van schatkistbankieren aan bij het Rijk. Daarbij wordt een drempelwaarde van € 250.000,- gehanteerd. Met andere woorden wanneer de liquiditeitspositie boven de € 250.000,- uitstijgt, wordt het meerdere bij het rijk gestald. Voor het overige heeft de ODZOB geen beleggingen, banksaldi of anderszins.

6 Bedrijfsvoering

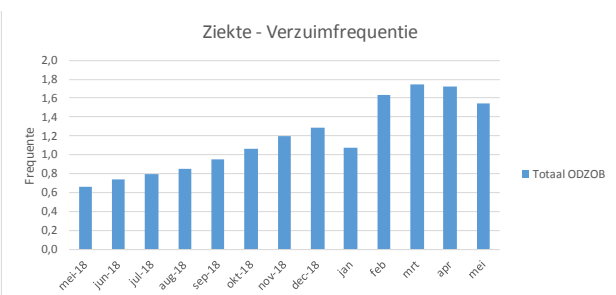
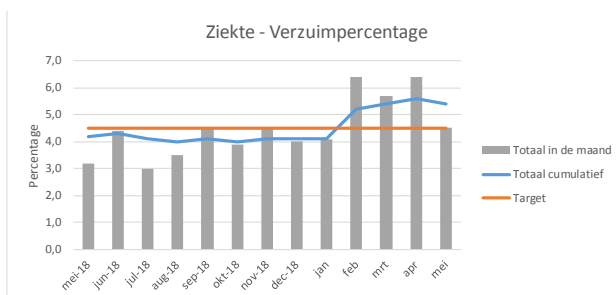
6.1.1 Personeel

Zoals in de begroting 2019 is aangegeven is kwaliteit het bestaansrecht van de ODZOB. Investeren in kennis, kunde en competenties van de ODZOB-medewerkers is daarom ook een van de speerpunten. Veel aandacht besteden we aan persoonlijke ontwikkeling, opleiding en scholing. Het totale opleidingsbudget bedraagt in 2019 € 260.000,- (ca. 2% van de totale loonsom). Tot 1 juni 2019 heeft de ODZOB € 60.260,- uitgegeven aan opleidingen, trainingen en coaching. In de tweede helft van 2019 verwachten we dat we het resterende opleidingsbudget vooral zullen benutten om medewerkers te scholen en trainen op het gebied van de Omgevingswet. Het zal hier gaan om kennisaspecten, maar zeer zeker ook om het trainen van competenties en vaardigheden. Naar aanleiding van de Strategische Personeelsplanning (SPP) is het initiatief genomen om gezamenlijk met de andere Brabantse omgevingsdiensten een Vergunningverleners in opleiding (VIO) traject op te starten. Gezamenlijk willen we een 15 tal, overwegend startende professionals, aan gaan trekken die we in een leerwerktraject van 10 maanden gaan opleiden tot vergunningverlener. Dit voorziet op termijn in de groeiende behoefte aan ervaren vergunningverleners. We merken dat de huidige arbeidsmarkt dusdanig krap is dat het heel moeilijk is om ervaren vergunningverleners aan te trekken.

De personele bezetting bedroeg op 1 januari 2019 in totaal 210,9 fte. 72% betrof medewerkers met een vast ambtelijk dienstverband en 28% tijdelijke inhuur. De werkelijk gemiddelde bezetting eind mei bedroeg 215,4 fte ook in een verhouding van 72% vast en 28% tijdelijk. De streefwaarde zoals opgenomen in de begroting 2019 is 80% vast en 20% tijdelijk. De tijdelijke inhuur bestaat voor ongeveer de helft uit medewerkers met een payroll contract en de helft inhuur via een detacheringsbureaus. De intentie bij de meeste payroll medewerkers is om ze bij gebleken geschiktheid na de inhuur periode vast in dienst te nemen. Gezien enerzijds de toename van structurele werkzaamheden en anderzijds de krapte op de huidige arbeidsmarkt is de verwachting dat we in de loop van 2019 meer payroll medewerker in vaste dienst zullen nemen.

Bezetting

POST	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	* aantal in fte's		
			Begroting t/m mei	Realisatie t/m mei	Realisatie in de maand mei
Dienstverband	154,9	157,1	154,9	155,9	157,9
Inhuur / payroll	33,6	61,8	33,6	59,5	63,9
Totaal	188,5	218,9	188,5	215,4	221,8

In 2019 is door het HR-team veel tijd en energie gestoken in de voorbereiding van de Wet Normalisering Ambtenaren (WNRA) per 1 januari 2020.

Organisatieontwikkeling

In 2018 is door het MT een organisatieontwikkelingstraject gestart, dat met ingang van dit jaar geïmplementeerd wordt. Aanleiding was enerzijds de constatering van management en medewerkers dat de groei van de organisatie leidde tot een aantal knelpunten, en anderzijds de inhoudelijke uitdagingen waar de ODZOB de komende jaren voor staat (Omgevingswet, modernisering van het toezicht, optimaal gebruik maken van de digitale mogelijkheden in de VTH-werkzaamheden, integrale samenwerking met ketenpartners, et cetera). Speerpunten van de organisatieontwikkeling zijn het tonen van eigenaarschap, kwaliteits- en omgevingsbewustzijn, nauwere samenwerking tussen diverse specialismen, en het optimaal inzetten van de grote variëteit aan talenten in onze organisatie. De matrixorganisatie, bestaande uit 5 afdelingen is losgelaten; daarvoor in de plaats zijn medewerkers geclusterd in zelforganiserende teams. Deze teams maken allemaal (maar in verschillende snelheden) een traject van teamontwikkeling door, waarbij elk team kijkt naar de aanwezige kwaliteiten en competenties, op basis hiervan bepaalde taken onderling (her)verdeelt, een ambitie formuleert om de kwaliteit van producten en werkprocessen te verbeteren, de samenwerking te intensiveren en zo voor te sorteren op de transitie naar de Omgevingswet. Ondertussen “blijft de winkel open” en blijft onze dienstverlening in tact. Dit traject vergt veel van de medewerkers én van het management van de ODZOB. Opleiding, training, het inwerken van nieuwe medewerkers en teamontwikkeling kosten tijd en gaan ten koste van de declarabiliteit. Ook worden meer kosten gemaakt in de overhead omdat (tijdelijk) organisatiekundige expertise nodig is, en er (eveneens tijdelijk) een interim-manager is aangetrokken die gaat helpen aan de veranderkundige kant van de teamontwikkelingen. Uiteraard heeft dit een vertaling naar het financiële resultaat dat wordt geprognosticeerd voor 2019.

6.1.2 Huisvesting/facilitair

Er zijn begin 2019 nieuwe raamcontracten afgesloten voor de inkoop van het afval (gezamenlijk met de FIOD), catering en persoonlijke beschermingsmiddelen, waarbij onze leveranciers gestimuleerd worden om hun producten/diensten te verduurzamen. Zo wordt de bedrijfskleding bij einde dienstverband reserveerbaar gesteld of gerecycled.

Begin 2019 is er voor de inkoop van de dienstauto's samenwerking gezocht met de Provincie Noord-Holland en andere omgevingsdiensten. Eind 2019 zal dit inkoop traject verder worden voortgezet.

Daarnaast is begin 2019 contact opgenomen met de gemeente Eindhoven, om te kijken welke inkooptrajecten gezamenlijk opgepakt kunnen worden. Beide samenwerkingen hebben als doel door het grotere volume een betere prijs, en door de bundeling van onze ervaringen/kennis een betere kwaliteitsverhouding en lagere inkoopkosten te krijgen. In het kader van de CO₂-reductie worden alle leveranciers gestimuleerd om hun diensten/producten zoveel mogelijk om te zetten naar duurzame varianten en minder verpakkingsmateriaal te gebruiken.

6.1.3 ICT

In 2019 zijn door ICT veel aanbestedingen in gang gezet en uitgevoerd, zoals voor hardware, software, Document Management Systeem (DMS), ICT-infra beheer; vaste telefonie en multifunctionals.

Tevens hebben in de periode september 2018 - mei 2019 overleggen plaatsgevonden ter verkenning en voorbereiding van een gezamenlijke aanbesteding van een VTH-proces systeem. Na een verkenningen eind 2018 is door het Algemeen Bestuur besloten samen met de regiogemeenten een aanbesteding voor een nieuw Omgevingswet-proof VTH-processysteem op te starten. Op 22 januari is

hiervoor een informatiebijeenkomst voor belanghebbende managers van de ODZOB-gemeenten en de Veiligheidsregio georganiseerd. Inmiddels is de ODZOB met werkgroepen aan de slag gegaan waarin de gemeenten, provincie, Veiligheidsregio en ODZOB vertegenwoordigd zijn. De werkgroep Scope is op 12 maart begonnen en heeft op 2 april de bevindingen opgeleverd. Deze werkgroep heeft zich vooral gebogen over de vraag: wat besteden we wel/niet aan? Met deze input zijn op 9 april de werkgroepen Architectuur (die bezig is met de technische kant van het systeem) en Functioneel (die nadenkt over de gevolgen van een nieuw VTH-systeem voor de gebruikers en ook over de vraag aan welke eisen zo'n nieuw systeem zou moeten voldoen) gestart. De werkgroepen Architectuur en Functioneel leveren hun bevindingen uiterlijk op 16 juli 2019 op.

Op basis van de bevindingen van de werkgroepen, wordt een collegevoorstel gemaakt. Dit collegevoorstel wordt, voordat het aan de gemeenten wordt aangeboden, nog besproken met de managers, de OGP-leden en met de DB -en AB-leden.

De aanbesteding zal in de tweede helft van het jaar 2019 in de markt worden gezet. Tegelijkertijd wordt gestart met de voorbereidingen op de implementatie, door bijvoorbeeld met regiogemeenten afspraken te maken over de zaaktypen en bijbehorende processen die in het VTH-systeem moeten worden verwerkt. De voorbereiding op de omgevingswet, de daadwerkelijke implementatie van het VTH-systeem (incl. koppeling Digitaal Stelsel Omgevingswet) en bijbehorende opleiding voor onze medewerkers staat voor 2020 en 2021 op de planning. De benodigde financiële middelen voor 2021 zullen in de begroting worden opgenomen. De financiële middelen voor 2020 zijn (nog) niet (volledig) in de begroting opgenomen, hiervoor zal dekking moeten worden gezocht, mogelijk wordt t.z.t. een voorstel tot begrotingswijziging aan het AB voorgelegd.

6.1.4 Kwaliteit

De ODZOB heeft het realiseren van kwaliteit hoog geprioriteerd. De ODZOB investeert in voldoende capaciteit met de juiste kwaliteit. Sinds 2019 geldt voor de omgevingsdiensten een nieuwe set van kwaliteitscriteria. De ODZOB moet nog onderzoeken of en wat er nodig is om hieraan te kunnen voldoen. Echter het verbeteren van de kwaliteit vraagt om meer dan dit; meer kennis, goede samenwerking, heldere processen en borging zijn allen noodzakelijk om te komen tot betere kwaliteit.

In 2019 hebben we daarom alle medewerkers trainingen gegeven met betrekking tot de omgangsvormen met de informatie (data en documenten) zoals wij die als ODZOB onder handen hebben. In totaal hebben wij 27 Squit-trainingen en 4 IZIS-trainingen gegeven. Naast de trainingen zijn we extra kwaliteitsmonitoring aan het opzetten. De extra kwaliteitsmonitoring zoals we die nu aan het ontwikkelen zijn, is gericht op drie onderdelen, namelijk:

- inhoudelijk, toegespitst op doorlooptijden, wel/niet halen van wettelijke termijnen, inhoudelijke afhandeling, werkvoorraad etc.
- data, toegespitst op de kwaliteit van de gegevens, zoals wel/niet vastgelegd in de locatiedossiers en omgevingsdossiers, die van toepassing zijn bij een inrichting.
- zaakdossiers, toegespitst op met name de vindbaarheid in IZIS en Squit en de volledigheid van documenten in een zaak. Bij deze categorie zijn met name ook de toepassing van de archief-eisen van belang.

Ook de collegiale toets die we in ODnI-verband uitvoeren is gericht op de professionalisering van de monitoring. Inmiddels hebben we een audit bij Omgevingsdienst Regio Utrecht en RUD Zuid-Limburg uitgevoerd. In september zullen deze omgevingsdiensten de ODZOB doorlichten.

Naar aanleiding van het Arena rapport "De Staat van het Mandaat" heeft het bestuur de ODZOB opdracht gegeven om de aanbevelingen uit het rapport uit te voeren. Het project is inmiddels opgestart en er zijn

intern suggesties gedaan voor actiepunten om aan de doelstelling van de aanbevelingen uit dit rapport te voldoen en tevens de ODZOB werkwijze te verbeteren. Naar verwachting resulteert dit project niet alleen in een efficiëntere werkwijze, maar ook tot een minder foutgevoelig proces waardoor een aanzienlijke kwaliteitsverbetering gerealiseerd kan worden.

Om in de toekomst nog betere informatie-uitwisseling te realiseren hebben we samen met de deelnemers een gezamenlijke aanbesteding VTH-systeem opgestart. Daarnaast werkt de ODZOB met de deelnemers aan goede (basis)registraties, onderdeel hiervan zijn afspraken over het gebruik van dezelfde zaaktypes. Tevens is de realisatie van een actueel regionaal inrichtingenbestand onderdeel van een goede informatievoorziening. Om deze reden zijn de ROK-inrichtingen allemaal ingelezen in ons VTH-systeem en zijn bij diverse gemeenten gevelcontroles uitgevoerd om het inrichtingenbestand te verbeteren. Daarnaast is in samenwerking met de deelnemers een voorstel voor het beheer van het inrichtingenbestand ingebracht in het OGP van 20 juni.

De ODZOB heeft in 2019 een inhoudelijke jaarrapportage afgeven over de VTH-taken. Deze jaarrapportage was ook toereikend om IBT te voorzien in hun informatiebehoefte. Met de deelnemers hebben we de jaarrapportage geëvalueerd om vanuit deze evaluatie verbeteringen door te voeren.

Tot op heden gebruikte de ODZOB Sesomweb om de voorschriften in onze vergunningen op te nemen. De ODZOB gaat in 2019 over naar de nieuwe Macro voor de LRSO-voorschriften, die via ODNL is geleverd. Per 1 juli zal de ODZOB ook overgaan naar 1 standaard toezichtbrief voor alle beleidsvelden. Daarnaast willen we in 2019 besluiten digitaal kunnen publiceren.

6.1.5 Vennootschapsbelasting

Zie toelichting paragraaf 3.6.

I. Bijlage: Realisatie en prognose baten

Baten per deelnemer

* bedragen x 1 €

Deelnemer	Begroting 2019 na wijziging 1			Actuele prognose			Begroting 2019 na wijziging 1 t/m mei			Realisatie t/m mei 2019		
	Totaal taken	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal taken	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal taken	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal taken	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren
Programma Dienstverlening												
Gemeente Asten	284.093	0	284.093	601.200	1.200	600.000	118.372	0	118.372	255.880	599	255.281
Gemeente Bergeijk	213.302	0	213.302	198.000	3.000	195.000	88.876	0	88.876	75.407	1.474	73.933
Gemeente Best	358.066	0	358.066	450.846	2.100	448.746	149.194	0	149.194	182.549	1.494	181.055
Gemeente Bladel	178.126	0	178.126	220.100	5.100	215.000	74.219	0	74.219	120.213	3.142	117.072
Gemeente Cranendonck	194.937	0	194.937	401.200	1.200	400.000	81.224	0	81.224	177.954	594	177.361
Gemeente Deurne	654.006	0	654.006	1.130.100	10.100	1.120.000	272.503	0	272.503	487.082	3.444	483.638
Gemeente Eersel	137.402	0	137.402	205.000	5.000	200.000	57.251	0	57.251	96.236	2.941	93.295
Gemeente Eindhoven	1.198.415	0	1.198.415	1.282.284	654	1.281.630	499.339	0	499.339	570.354	654	569.700
Gemeente Geldrop-Mierlo	205.902	0	205.902	204.322	2.000	202.322	85.793	0	85.793	100.029	1.016	99.013
Gemeente Gemert-Bakel	614.021	0	614.021	806.000	1.000	805.000	255.842	0	255.842	337.867	494	337.374
Gemeente Heeze-Leende	157.338	0	157.338	321.200	1.200	320.000	65.557	0	65.557	143.270	594	142.677
Gemeente Helmond	748.011	0	748.011	671.100	1.100	670.000	311.671	0	311.671	287.870	569	287.301
Gemeente Laarbeek	589.875	0	589.875	971.000	1.000	970.000	245.781	0	245.781	413.966	494	413.473
Gemeente Nuenen	179.753	0	179.753	190.401	2.000	188.401	74.897	0	74.897	85.085	1.927	83.158
Gemeente Oirschot	151.725	0	151.725	156.100	1.100	155.000	63.219	0	63.219	69.131	529	68.602
Gemeente Reusel-de Mierden	103.146	0	103.146	182.000	2.000	180.000	42.977	0	42.977	85.924	1.019	84.904
Gemeente Someren	543.331	0	543.331	751.000	1.000	750.000	226.388	0	226.388	314.783	494	314.289
Gemeente Son en Breugel	214.580	0	214.580	252.780	2.000	250.780	89.408	0	89.408	99.575	1.452	98.123
Gemeente Valkenswaard	134.154	0	134.154	251.100	1.100	250.000	55.898	0	55.898	103.117	529	102.589
Gemeente Veldhoven	243.346	0	243.346	284.256	7.000	277.256	101.394	0	101.394	154.677	6.727	147.950
Gemeente Waalre	61.422	0	61.422	95.500	500	95.000	25.593	0	25.593	39.867	494	39.374
Provincie Noord-Brabant	6.427.125	0	6.427.125	7.298.500	24.000	7.274.500	2.677.969	0	2.677.969	3.000.275	11.268	2.989.006
SUBTOTAAL werkprogramma's deelnemers	13.592.075	0	13.592.075	16.923.989	75.354	16.848.635	5.663.365	0	5.663.365	7.201.111	41.944	7.159.167
Raming deelnemers buiten werkprogr.	3.039.668	0	3.039.668	3.138.300	133.300	3.005.000	1.266.528	0	1.266.528	1.385.993	84.898	1.301.095
Coörd. ex-VVGB bedrijven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUBTOTAAL deelnemers incl. extra opdrachten	16.631.743	0	16.631.743	20.062.289	208.654	19.853.635	6.929.893	0	6.929.893	8.587.104	126.842	8.460.262
Overige klantgroepen	1.255.809	0	1.255.809	821.772	13.000	808.772	523.254	0	523.254	436.237	59.200	377.037
Totaal baten Programma Dienstverlening	17.887.552	0	17.887.552	20.884.061	221.654	20.662.407	7.453.147	0	7.453.147	9.023.341	186.042	8.837.299
Programma Collectieve taken (vanaf begrotingswijziging 2)												
Programma Collectieve taken	1.271.186	136.030	1.135.156	1.296.186	339.500	956.686	529.661	56.679	472.982	580.559	109.143	471.416
Totaal baten Programma Collectieve taken	1.271.186	136.030	1.135.156	1.296.186	339.500	956.686	529.661	56.679	472.982	580.559	109.143	471.416
TOTAAL baten uit opdrachten	19.158.738	136.030	19.022.708	22.180.247	561.154	21.619.093	7.982.808	56.679	7.926.128	9.603.901	295.185	9.308.716

II. Bijlage: Specificatie realisatie baten t/m mei deelnemers buiten werkprogramma's

Realisatie baten deelnemers buiten werkprogramma

Deelnemer	Specificatie realisatie deelnemers buiten werkprogramma's t/m mei 2019		
	Totaal	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren
Deelnemers			
Gemeente Asten	50.905	3.163	47.742
Gemeente Bergeijk	7.888	741	7.147
Gemeente Best	107.656	4.086	103.570
Gemeente Bladel	24.939	784	24.155
Gemeente Cranendonck	152.507	820	151.688
Gemeente Deurne	18.006	958	17.048
Gemeente Eersel	7.014	0	7.014
Gemeente Eindhoven	83.748	10.193	73.555
Gemeente Geldrop-Mierlo	35.283	4.505	30.777
Gemeente Gemert-Bakel	134.717	3.865	130.852
Gemeente Heeze-Leende	21.153	2.436	18.717
Gemeente Helmond	47.822	4.622	43.200
Gemeente Laarbeek	31.562	3.066	28.496
Gemeente Nuenen	84.423	1.627	82.796
Gemeente Oirschot	25.268	1.955	23.313
Gemeente Reusel-de Mierden	15.514	665	14.849
Gemeente Someren	32.747	1.976	30.772
Gemeente Son en Breugel	31.683	1.220	30.463
Gemeente Valkenswaard	35.664	822	34.841
Gemeente Veldhoven	81.641	10.630	71.011
Gemeente Waalre	4.901	1.033	3.869
Provincie Noord-Brabant	350.950	25.731	325.219
Totaal	1.385.993	84.898	1.301.095